

O'zbekiston Respublikasi
Sog'liqni saqlash vazirining
2025 yil "23" iyundagi
180-sonli buyrug'iga
ilova

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI
TOSHKENT DAVLAT STOMATOLOGIYA INSTITUTI

**"BOSH VA BO'YIN QON TOMIRLARINING MALFORMATSIYASI" NOZOLOGIYA
BO'YICHA MILLIY KLINIK STANDART**

TOSHKENT 2025

"Tasdiqlayman"

TDSI rektori

N. K. Xaydarov.

Xaydarov

2025 yil

"BOSH VA BO'YIN QON TOMIRLARINING MALFORMATSIYASI" NOZOLOGIYA BO'YICHA MILLIY KLINIK STANDART

TOSHKENT 2025

	3. Fizikal va klinik tekshiruv	+	+	+	+	+	Bir marta	
<i>Izoh: bemorda qo'shimcha boshqa yoki hamroh kasalliklar mavjud bo'lsa, yo'riqnomaga muvofiq boshqa tegishli mutaxassislar tomonidan tekshirilishi mumkin;</i>								
Mutaxassis maslahati (terapevt, anesteziolog, kardiolog) (qo'shimcha)	Operatsiyaga tayyorgarlik bo'yicha							
			+	+	+	+	Bir marta	
Izoh: (yo'riqnomaga muvofiq)								
Asosiy laboratoriya tahlillari	1. Umumiy (klinik) qon tahlili			+	+	+	Bir marta	
	2. Qon ivish ko'rsatkichi			+	+	+	Bir marta	
<i>Izoh: Tor mutaxassis tavsiyasiga ko'ra yoki davolash jarayonida ko'rsatmalar mavjud bo'lsa, laboratoriya tekshiruvlarini takrorlash mumkin.</i>								
Qo'shimcha laboratoriya tahlillari Yo'riqnomaga muvofiq	1. Qondagi qand miqdorini aniqlash			+	+	+	Bir marta	
	2. Gepatit "C" va "B"			+	+	+	Bir marta	
	3. OIV va zahm uchun test o'tkazish			+	+	+	Bir marta	
Izoh: (yo'riqnomaga muvofiq)								
Asosiy instrumental tekshiruvlar	1. Yuz yumshoq to'qimalarini tekshirish (MSKT, KT, UTT)			+	+	+	Bir marta	
<i>Izoh: Tor mutaxassis tavsiyasiga ko'ra yoki davolash jarayonida ko'rsatmalar mavjud bo'lsa, instrumental tekshiruvlarni takrorlash mumkin.</i>								
Qo'shimcha instrumental tekshiruvlar	1. Mikrobbing antibiotiklarga sezuvchanligini aniqlash			+	+	+	Bir marta	
<i>Izoh: Bemorda yo'ldosh kasalliklar aniqlanganda, tibbiyot muassasalari darajasida mavjud qo'shimcha va takroriy instrumental diagnostik tekshiruvlar o'tkazilishi mumkin.</i>								
*STATSIONAR DAVOLANISHGA YO'LLANMA: (Ambulatoriya davolanishida paydo bo'ladigan stasionar davolash bo'yicha ko'rsatmalar bu yerda keltirilgan) - Nuqsonning mavjudligi, funktsiya va anatomik yaxlitlikning buzilishi								
Diagnostik tadbirlar	Tibbiy xizmatlar nomi	Rejali yordam darajasi va turiga ko'ra					Xizmatlar yoki tekshiruvlarning minimal soni	Davolash davomiyligi
		Ambulatoriya davolanishi		Statsionar yordam				
		NMP/uyda	SP/QVP/RMP MP	Tumanlararo tez tibbiy yordam markazi	Qoraqalpog'iston Respublikasi, Viloyat ko'p tarmoqli kattalar shifoxonasi; Yuz-jag' jarrohligi bo'limi	Toshkent davlat stomatologiya instituti yuz-jag' jarrohligi kafedrası		
Boshqa tekshiruv turlari	1. Rentgenologik tekshiruv			+	+	+	Bir marta	Bir kun
	2. MSKT, KT				+	+	Bir marta	Bir kun
	3. Mikrobbing antibiotiklarga sezuvchanligini aniqlash			+	+	+	Bir marta	Bir kun
Izoh: (yo'riqnomaga muvofiq)								

DORI VOSITALARI BILAN DAVOLASH

Davolash tadbirlari (asosiy dori vositasi)		Rejalashtirilgan yordam darajasi va turiga ko'ra				O'rtacha kunlik doza	Bir kurs uchun doza
		Ambulatoriya davolash		Statsionar yordam*			
Dori vositalari (xalqaro patentlanmagan) nomi	Preparatning dozasi va qo'llash usuli	SP/QVP	TMP MP	Qoraqalpog'iston Respublikasi, Viloyat ko'p tarmoqli kattalar shifoxonasi; Yuz-jag' jarrohligi bo'limi	Toshkent davlat stomatologiya instituti yuz-jag' jarrohligi kafedrası		
Amoksitsillin + klavulan kislota	Tab. 250-500 mg Suzpenziya 100 ml (125/5 ml); (250/5 ml) (amoksitsillin miqdori) ichish 45-90 mg/kg/kun, kuniga 2-3 marta m/o bolalarga - 50 mg/kg/kun 2 marta.			+	+	250-500 mg dan kuniga 3 mahal, 5-7 kun davomida.	7500-10000 mg
Azitromitsin	Tab. 250 mg, 500 mg; 1 tabletka ichiladi. Kuniga 1 marta. Suzpenziya 15 ml (100 mg/5 ml) 10 mg/kg kuniga 1 marta 6 oylik bolalarga.			+	+	1 tab kuniga 1 marta, 3-6 kun davomida	3-6 tabletka
Levofloksatsin	Tab. 250 mg, 500 mg; 1 tabletka ichiladi. Kuniga 1-2 marta			+	+	1 tab kuniga 1 marta, 5-7 kun davomida	5-7 tabletka

Siprofloksatsin	Tab. 250 mg, 500 mg; Kattalar uchun 250-750 mg dan kuniga 2 mahal, bolalarga 15-20 mg/kg dan kuniga 2 mahal ichish tavsiya etiladi.			+	+	1 tab 2 mahal 5 kun davomida	10 ta tabletka
Roksitromitsin *	Tab. 150 mg Kattalar 1 tabletkani kuniga 2 marta ichishlari kerak. Bolalarga 5-8 mg/kg/kun 1 marta.			+	+	1 tab 2 mahal 5 kun davomida	10 ta tabletka
(YaQNDV) Ketoprofen	Tabletka 100 mg - ichish uchun - kuniga 1-2 marta. Ampulada 2 ml dan 50 mg/ml - m/o, v/i - kuniga 1-2 marta.			+	+	3 kapsula. 2 ta tabletka. 1 ta tabletka. 1 ampula.	Qisqa muddat og'riqni yengillashtirish uchun qo'llaniladi.
(YaQNDV) Parasetamol + Diklofenak natriy	Tabletalar 50-100 mg - Kattalar va 14 yoshdan katta bolalarga - 1 tabletadan kuniga 2-3 marta, ovqatdan so'ng			+	+	3 ta qoshiq. 2 ta qoshiq. 1 ta qoshiq.	Qisqa muddat og'riqni yengillashtirish uchun qo'llaniladi.
(NYaQV) Ibuprofen	200 mg li tabletalar - kuniga 2-3 marta ichiladi.			+	+	3 ta qoshiq. 2 ta qoshiq. 1 ta qoshiq.	Qisqa muddat og'riqni yengillashtirish uchun qo'llaniladi.

	Suspenziya 100 ml (100 mg/5 ml) Bolalar uchun bir martalik doza 10 mg/kg, kuniga 2-3 marta.						
(NYaQV) Nimesulid **	Tableta 100 mg, suspenziya 100 mg/2 g, ichish uchun granulalar - ichish uchun - kuniga 2 marta.			+	+	2 ta suppozitoriy.	Qisqa muddat og'riqni yengillashtirish uchun qo'llaniladi.
Antiseptik eritmalar	Operatsiya maydonini yuvish va og'izni chayish uchun.			+	+	200 ml	Jarrohlik davolash uchun qo'llaniladi.

Izoh:

* - antibiotikka sezuvchanlikka qarab, zarur bo'lganda Respublika dorixonalarida mavjud bo'lgan boshqa antibakterial preparatlardan foydalanish mumkin.

** - Zarurat tug'ilganda, Respublika dorixonalarida mavjud boshqa og'riq qoldiruvchi vositalardan foydalanish mumkin.

Davolash tadbirlari (dori-darmon qo'shish)		Rejali tibbiy yordam darajasi va turi bo'yicha				O'rtacha sutkalik doza	Bir kurs uchun doza
		Ambulatoriya davolash		Statsionar yordam*			
Dorilar (xalqaro patentlanmagan) nomi	Preparatning dozasi va qo'llash usuli	SP/QVP	TMP TP				
1. L-lizin essinat	Eritma, 1 marta 5 ml dan v/i			+	+	5 ml	
2. Natriy xlorid 0,9%	Eritma, 100 ml dan 1 marta v/i			+	+	100 ml	

Eslatma: Milliy klinik protokollarda Keltirilgan davolash sxemalari (ushbu asosiy va qo'shimcha dori vositalarining turli kombinatsiyalari) kasallikning og'irligi va ko'rsatmalarga qarab qo'llaniladi. Ushbu protokollar bo'yicha qo'shimcha dori vositalari va qo'shimcha usullar ham tavsiya etilishi mumkin.

Ushbu dori vositalarining bir martalik dozasi faqat mazkur kasallikning muayyan xuruji (avj olishi) davrida ambulatoriya yoki statsionar yordam ko'rsatish uchun zarur bo'lgan miqdorda ko'rsatiladi.

REJALI JARROHLIK YORDAMI

Davolash tadbirlari (operativ davolash)	Tez va shoshilinch tibbiy yordam darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulatoriya davolash		Statsionar yordam*		
Operatsiya/aralashuv/davolash nomi	OP/ QVP	TMP MP (stomatolog- jarroh mavjud bo'lganda)	Tumanlararo tez tibbiy yordam markazi	IATM Viloyat tez tibbiy yordam filiali	IIV Respublika shoshilinch va tez tibbiy yordam markazi
1. Bemorni operatsiyaga tayyorlash	+	+	+	+	+
2. Bosh va bo'yin qon tomirlarining malformatsiyasini bartaraf etish operatsiyasi			+	+	+
3. Jarrohlik maydonini antiseptik eritmalar bilan yuvish			+	+	+
Eslatma: (bu yerda operatsiya/aralashuv/muolajani o'tkazishga ko'rsatma berilgan)					

(DAVOLOVCHI OVQATLANISH/PARHEZ)

Ovqatlanish tartibi	Rejali tibbiy yordam darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulatoriya davolash		Statsionar yordam*		
Parhez jadvali va uning muddati	BMP/ uyda	OP/QVP/ TMPMP	Tumanlararo tez tibbiy yordam markazi	IATM Viloyat tez tibbiy yordam filiali	IIV Respublika shoshilinch va tez tibbiy yordam markazi
1. 1-, 2-, 15-sonli parhezlar			+	+	+
Izoh: (Shifoxonadan chiqarish bo'yicha ko'rsatmalar/kasalxonaga rejali o'tkazish bo'yicha ko'rsatmalar to'liq yozilishi shart.)					